

Punkt 5 Energitilsynets møde den 19. december 2011

19-12-2011
Varme/Detail &
Distribution
4/0906-0300-0024
/JMC/MLD/KHA

Orientering om benchmarking af omkostningerne i 2010 til energispareindsatsen hos net- og distributionsvirksomhederne indenfor el, naturgas og fjernvarme

Sekretariatet for
Energitilsynet

Carl Jacobsensvej 35
2500 Valby

1. Formålet med dette notat er at orientere Energitilsynet forud for sekretariatets offentliggørelse af en benchmarking af omkostningerne til energispareindsatsen indenfor el, naturgas og fjernvarme.

tlf. 41 71 54 00
mail post@energitilsynet.dk
web www.energitilsynet.dk

2. Energitilsynet er forpligtet til at etablere og offentliggøre en sådan benchmarking. Det fremgår af bekendtgørelsen om energispareydelse¹. Benchmarkingen af 2010-omkostningerne skal ifølge bekendtgørelsen offentliggøres i 2011 og vil derfor blive offentliggjort på tilsynets hjemmeside snarest muligt efter tilsynets møde.

3. Udover benchmarkingen i 2011 har Energitilsynet ingen forpligtelser ifølge energisparebekendtgørelsen. Det er Energistyrelsen, der fører tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsens bestemmelser og offentliggør status for energiselskabernes spareindsats m.v.

4. Af denne grund indeholder dette notat alene en præsentation af de indrappede tal. Notatet indeholder således ikke en nærmere analyse af virksomhedernes energibesparelser.

Rammerne for virksomhedernes indsats

5. Rammerne for virksomhedernes indsats er fastlagt i forsyningslovene ved en lovændring i 2006². Med lovændringen blev indsat enslydende bestemmelser i de tre forsyningslove, hvorefter ministeren bl.a. fik mulighed for at fastsætte regler om opgaver og mål for besparelsesindsatsen. De konkrete vilkår for indsatsen er udmøntet i aftalen af 20. november 2009 mellem den daværende klima- og energiminister og net- og distributionssel-

¹ Bekendtgørelse nr. 677 af 21. juni 2010 om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder. Der henvises til § 19, stk. 8. Bekendtgørelsen er vedlagt som **bilag 1**.

² Lov nr. 520 af 7. juni 2006

skaberne inden for el, naturgas, fjernvarme og olie om selskabernes fremtidige energispareindsats³, samt i ovennævnte bekendtgørelse om energispareydelser.

6. Af bilag 4 til aftalen af 20. november 2009 vedrørende markedsorientering og gennemsigtighed fremgår, at der med henblik på at sikre en øget anvendelse af eksterne aktører og større gennemsigtighed i forbindelse med selskabernes besparelsesindsats bl.a. ville blive taget initiativ til synliggørelse af omkostningerne til opnåelse af besparelserne.

7. Energistyrelsen har oplyst, at styrelsen har drøftet spørgsmålet om indberetning og offentliggørelse af selskabernes resultater med selskabernes organisationer. Dette har ført til en arbejdsdeling, hvor Energistyrelsen fortsat får indberetningerne og offentliggør selskabernes årlige realiserede energibesparelser, mens benchmarking af omkostninger til energispareindsatsen efter styrelsens vurdering mest hensigtsmæssigt varetages af Energitilsynet.

8. Dette er baggrunden for, at Energitilsynet er forpligtet til at etablere og offentliggøre benchmarkingen.

9. Net- og distributionsvirksomhederne⁴ skal efter reglerne i bekendtgørelsen sikre realisering af omkostningseffektive energibesparelser til gavn for energiforbrugerne og samfundet⁵. Virksomhedernes indsats skal medvirke til at øge den samlede besparelsesindsats, og den skal have særlig fokus på realisering af energibesparelser i slutforbruget, som ikke ville være blevet realiseret på nuværende tidspunkt uden virksomhedernes indsats. Besparelsesindsatsen er rettet mod det endelige energiforbrug, dvs. slutforbruget af energi i Danmark inklusive nettab.

10. Net- og distributionsvirksomhederne kan sikre realiseringen af energibesparelser inden for alle energiarter i hele landet. Ved energispareaktiviteter forstås bl.a. aktiviteter, som reducerer behovet for tilførsel af energi til slutforbrugeren, herunder effektivisering af energianvendelsen i anlæg og bygninger m.v. hos forbrugerne, initiativer hos forbrugerne, der medfører energibesparelse i forsyningsystemet, såsom øget afkøling af fjernvarmevand på forbrugsstedet, reduktion af nettabene samt opførelse af kollektive solvarmeanlæg i forbindelse med fjernvarmeforsyning.

³<http://www.ens.dk/da-DK/ForbrugOgBesparelser/EnergiselskabernesSpareindsats/Documents/Aftale20.november2009.pdf>

⁴ Der henvises til definitionen heraf i bekendtgørelsens § 2

⁵ Udover realisering af besparelsesmål skal net- og distributionsvirksomhederne sikre, at alle forbrugere i forsyningsområdet årligt får information om udviklingen i deres forbrug af energi, give oplysning til alle forbrugerkategorier i forsyningsområdet om mulighederne for at opnå energibesparelser samt kortlægge virksomhedernes energilevering i deres forsyningsområde fordelt på forbrugerkategorier og kategorier af energianvendelse.

11. Virksomhederne skal sikre, at der for årene 2010-2020 realiseres dokumenterbare energibesparelser i et omfang, der mindst opfylder energibesparelsesmålsætninger, som angivet i bilag 1 til bekendtgørelsen, jf. tabel 1..

Tabel 1. Energibesparelsesmålsætninger, gennemsnit pr. år i perioden 2010-2020

	PJ ¹⁾	MWh
Netvirksomheder i elforsyningen	2,9	805.556
Naturgasdistributionsvirksomheder	1,1	305.556
Varmedistributionsvirksomheder	1,9	527.778
I alt	5,9	1.638.89

Note: Ovenstående besparelsesmål for net- og distributionsvirksomheder gælder i helhed for alle de virksomheder i brancherne, der er omfattet af forpligtelsen.

¹⁾ Omregningsfaktor: 1 PJ = 1 mio. GJ. 3,6 GJ = 1 MWh. 1 MWh = 1.000 kWh.

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet på baggrund af bekendtgørelsen og egne beregninger.

12. Virksomhederne skal samarbejde i fornødent omfang om realiseringen af energibesparelserne og skal udpege et eller flere samarbejdsorganer. Virksomhederne skal årligt indberette de realiserede energibesparelser. Indberetningerne sker til samarbejdsorganerne for de forskellige brancher, der herefter indberetter til Energistyrelsen.

13. Det er som nævnt Energistyrelsen, der fører tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsens bestemmelser. På Energistyrelsens hjemmeside findes oplysninger om energiselskabernes spareindsats. Energistyrelsen har bl.a. offentliggjort status for energiselskabernes energispareindsats 2010⁶. Det fremgår, at net- og distributionselskaberne, inklusive olieselskaberne, samlet har realiseret besparelser svarende til 116 pct. af det gennemsnitlige årlige sparemål for 2010-2012. Fordelt på brancher ses, at fjernvarmeselskaberne i 2010 har realiseret 131 pct. af deres respektive årlige sparemål. Naturgasselskaberne har opnået 113 pct., mens elselskaberne, som står for ca. 48 pct. af det samlede sparemål, har realiseret 106 pct. af deres gennemsnitlige årlige sparemål. Energistyrelsens status indeholder også en oversigt over selskabernes besparelser 2010 fordelt på energiarter.

Virksomhederne får dækket deres omkostninger

⁶ De opnåede besparelser for eks. 2010 kan ses på dette link: <http://www.ens.dk/da-DK/ForbrugOgBesparelser/EnergiselskabernesSpareindsats/Documents/Opnaeдебesparelser/Status2010.pdf>.

14. Net- og distributionsvirksomhederne får dækket de faktiske omkostninger til opfyldelse af deres energispareforpligtelser i henhold til bekendtgørelsen; for elnet- og naturgasdistributionsvirksomhederne via deres indtægtsrammer og for fjernvarmevirksomhederne via indregning i varmepriserne som en nødvendig omkostning⁷.

15. Omkostninger og indtægter i forbindelse med opfyldelse af besparelsesforpligtelsen holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedernes øvrige omkostninger og indtægter. Konkret har netselskaberne på el og gas i 2010 og 2011 mulighed for at opkræve 50 øre pr. kWh i a conto for deres forventede energibesparelse. Når den reelle omkostning foreligger, sker en efterregulering, således at virksomhederne alene får dækket de enkelte års faktiske omkostninger. Der er ikke fastsat beløbsgrænse for fjernvarmevirksomhederne⁸. I forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten/anmeldelse af prisetervisning til Energitilsynet indrappporterer net- og distributionsvirksomhederne omkostningerne til opfyldelse af besparelsesforpligtelsen til Energitilsynet. Tilsynet kan fastsætte retningslinjer for virksomhedernes opgørelse og dokumentation af omkostningerne.

Benchmarking af omkostninger til energibesparelsesindsats

Elnetselskaberne

16. Elnetselskaberne har anmeldt omkostninger til opfyldelse af besparelsesforpligtelsen og faktiske energibesparelser til Energitilsynet i forbindelse med reguleringsregnskaberne for 2010.

17. Sekretariatet for Energitilsynet har konstateret, at der for enkelte selskaber forekom afvigelser i energibesparelserne anmeldt til hhv. Energitilsynet og Energistyrelsen. Afvigelserne kunne overvejende henføres til manglende indregning af besparelser i henhold til overgangsordningen fra perioden 2006-2009 i anmeldelsen til Energitilsynet. Benchmarkingen er derfor baseret på de energibesparelser, elnetselskaberne har anmeldt til Energistyrelsen.

18. I forhold til benchmarkingen af elnetselskaberne er der yderligere forhold, som også bør nævnes. Fire transformerforeninger⁹ har ikke anmeldt omkostninger til opnåelse af energibesparelser og udelades derfor af

⁷ Der henvises til bekendtgørelsens § 19.

⁸ Af de generelle lovbemærkninger til lovforslaget, jf. 2005/1 LSF 156 som fremsat den 9. februar 2006 af transport- og energiministeren, fremgår bl.a., at varmforsyningsvirksomhederne er omfattet af hvile-i-sig-selv-princippet.

⁹ Hasmark-Egense, Kongerslev Elnet, Nørre Broby-Vøjstrup Netselskab, Pårup Elforsyning og Netselskabet Ullerslev Elforsyning.

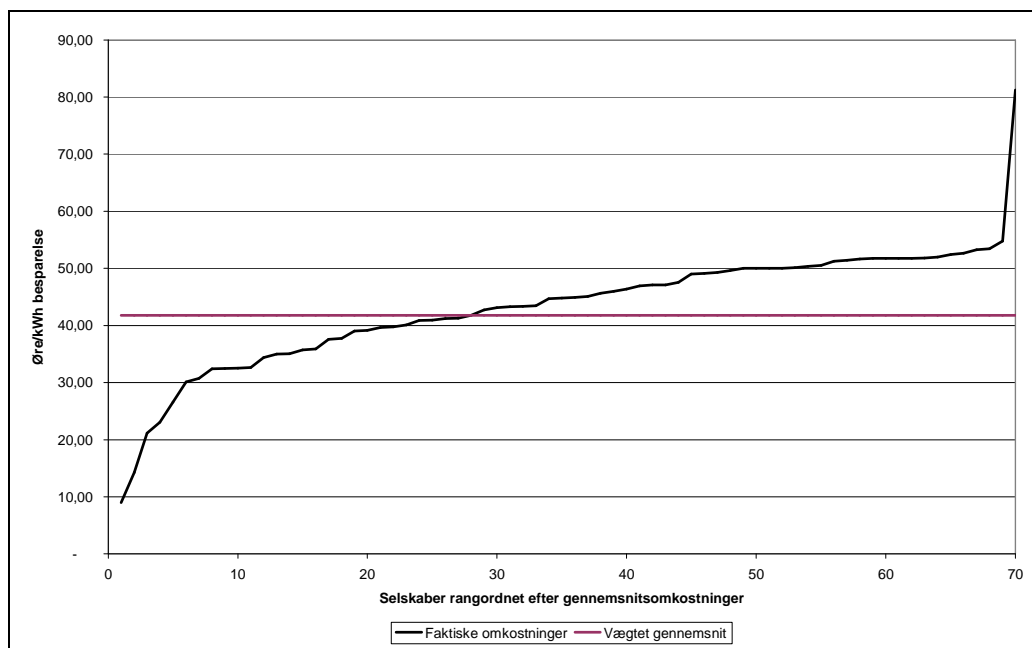
benchmarkingen. Samlet set udgør disse selskaber 0,1 pct. af de opnåede besparelser.

19. Energibesparelserne for Knøsgaard Transformatorforening og Øslev-Dåstrup er udført af Nyfors Net, men er efterfølgende ikke korrekt blevet faktureret til selskaberne. Disse indgår derfor i opgørelsen for Nyfors Net.

20. Samlet set har elnetselskaberne haft omkostninger på ca. 379,4 mio. kr. i forbindelse med opnåelsen af energibesparelser på 908.007 MWh¹⁰. Elnetselskaberne har således foretaget energibesparelser til en gennemsnitspris på 41,8 øre/kWh.

21. Størstedelen (49 af 71) af elnetselskaberne har omkostninger til energibesparelserne på 50 øre/kWh eller lavere. Samlet set varierer omkostningerne mellem 9-81 øre/kWh, jf. Figur 1.

Figur 1. Gennemsnitsomkostninger til energispareindsatsen i øre/kWh per elnetselskab, 2010

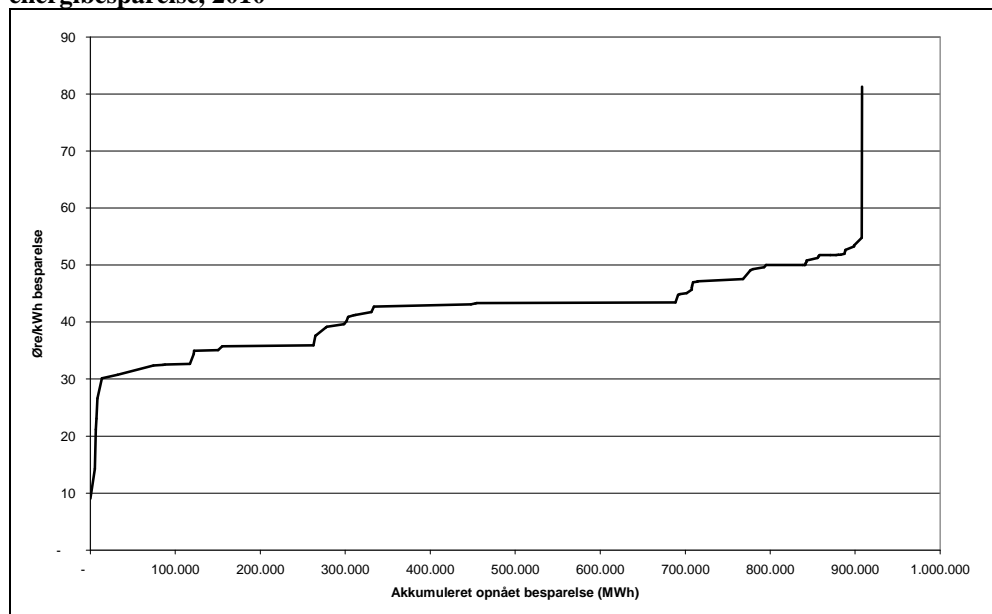
Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

22. Da elnetselskabernes besparelsesforpligtelse varierer med selskabernes størrelse, giver ovenstående figur dog ikke et tydeligt billede af de samlede omkostninger i forhold til de opnåede besparelser.

¹⁰ I dette tal er indregnet besparelser opnået i forbindelse med overgangsbestemmelsen. Dette kan f.eks. være overførte besparelser fra perioden 2006-2009, som følge af overopfyldelse i denne periode. Elnetselskabernes målopfyldelse (inkl. overgangsbestemmelser) er højere end målopfyldelsen angivet i punkt 12.

23. Sekretariatet for Energitilsynet har derfor i nedenstående opgjort gennemsnitsomkostningerne i forhold til mængden af opnåede besparelser, jf. Figur 2. Figuren viser, hvor store besparelser, der er opnået til en given pris. Det fremgår således, at besparelser for ca. 795.000 MWh – svarende til ca. 87,5 pct. af den samlede besparelse - er blevet foretaget til omkostninger på 50 øre/kWh eller lavere.

Figur 2. Gennemsnitsomkostninger til energispareindsatsen i øre/kWh per opnået energibesparelse, 2010

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Naturgasdistributionsvirksomhederne

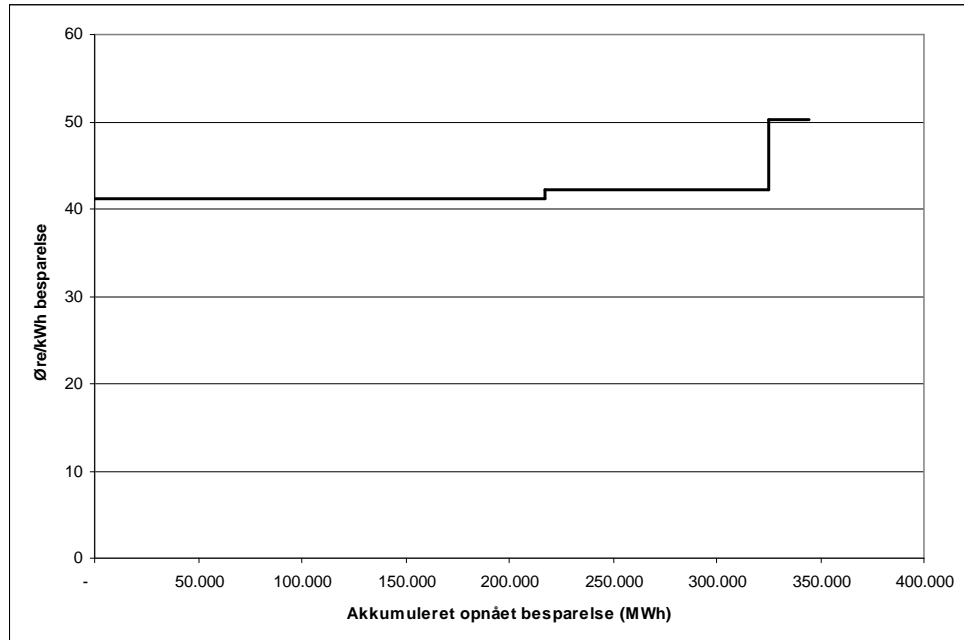
24. De tre gasdistributionsselskaber har anmeldt omkostninger til opfyldelse af besparelsesforpligtelsen og faktiske energibesparelser til Energitilsynet i forbindelse med reguleringsregnskaberne for 2010.

25. Sekretariatet for Energitilsynet har ikke haft bemærkninger i forhold til de anmeldte oplysninger.

26. Samlet set har gasdistributionsselskaberne haft omkostninger på ca. 144,6 mio. kr. i forbindelse med opnåelsen af energibesparelser på 344.421 MWh – svarende til en gennemsnitsomkostning på 42,0 øre/kWh.

27. Størstedelen (ca. 94 pct.) af gasdistributionsselskabernes samlede energibesparelser, er opnået til en pris på ca. 41-42 øre/kWh, jf. Figur 3.

Figur 3. Gennemsnitsomkostninger til energispareindsatsen i øre/kWh per opnået energibesparelse, 2010

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Fjernvarmevirksomhederne

28. På varmeområdet anmeldes fjernvarmevirksomhedernes omkostninger til opfyldelse af besparelsesforpligtelsen på Energitilsynets skemaer til anmeldelse af budget og prisettersvning/regnskabsdata. Anmeldelse sker via FDO (ForsyningsDataOnline). Virksomhederne angiver under skemaernes punkt 9.3 således udgifter pålagt i medfør af varmforsyningsloven, herunder omkostninger til energispareaktiviteter.

29. Ved iværksættelsen af benchmarkingarbejdet måtte Sekretariatet for Energitilsynet imidlertid konstatere, at fjernvarmevirksomhedernes anmeldelser vedrørende omkostninger til energispareaktiviteter var mangelfulde eller ikke specificerede på omkostningsart. Sekretariatet indledte som følge heraf en særskilt rykkerprocedure.

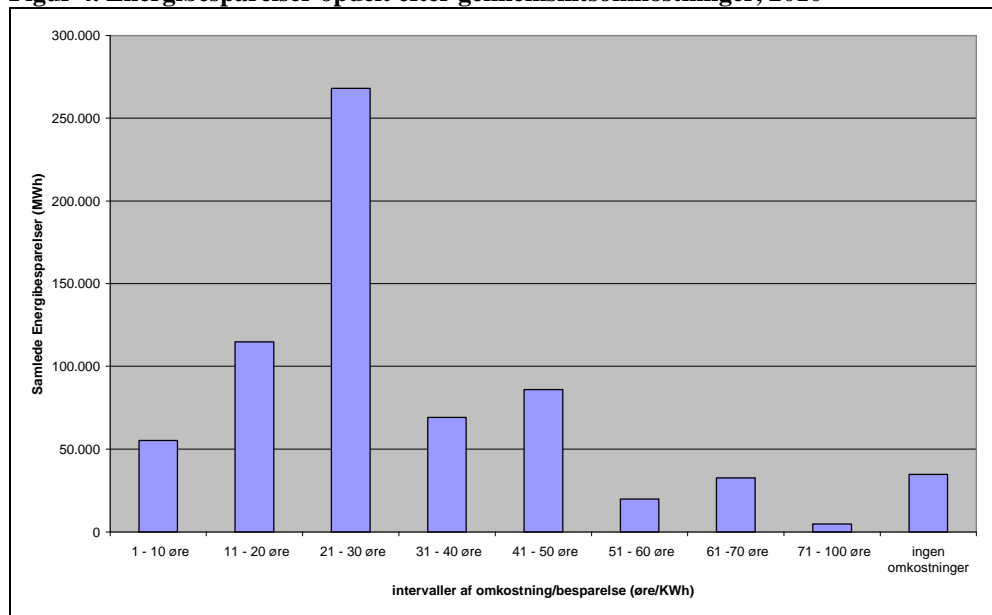
30. Sekretariatet udsendte derfor en mail til alle virksomhederne med anmodning om at få indberettet de samlede omkostninger, der for virksomhederne var forbundet med at realisere de indberettede energibesparelser for kalenderåret 2010. Denne mail resulterede i over 100 telefoniske henvendelser, hvor sekretariatet samtidig fik et kendskab til, hvordan energibesparelserne var blevet realiseret.

31. På grundlag af den tilsendte oversigt fra Energistyrelsen over de realiserede energibesparelser opgjort i MWh og de indberettede omkostninger

til opnåelse af energibesparelser opgjort i kroner, har sekretariatet udarbejdet en benchmark.

32. Nedenfor er vist diagram over realiserede energibesparelser i MWh fordelt efter omkostninger i øre pr. kWh:

Figur 4. Energibesparelser opdelt efter gennemsnitsomkostninger, 2010

Note: Virksomheder uden omkostninger til opnåelse af besparelser og virksomheder med omkostninger over 100 øre/kWh indgår ikke i oversigten

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

33. Figur 4 viser, hvordan de til Energistyrelsen indrapporterede, realiserede energibesparelser fordeler sig efter de gennemsnitlige omkostninger, som fjernvarmevirksomhederne har indrapporteret til Energitilsynet.

34. Diagrammet indeholder ikke oplysninger om de virksomheder, hvor omkostningerne til opnåelse af besparelserne er indberettet med 0 øre/KWh. Det er sekretariatets vurdering at disse indbetninger både dækker over energibesparelser, hvor besparelserne faktisk er opnået uden nogen form for omkostning, men også over energibesparelser, der har medført omkostninger, men hvor det ikke umiddelbart har være muligt eller hvor man har valgt ikke at opgøre denne omkostning.

35. De energibesparelser, hvor gennemsnitsprisen for opnåelse af 1 kWh besparelse overstiger 100 øre/kWh er ligeledes holdt ude af sammenligningen. Gennemsnitsprisen for den dyreste fjernvarmevirksomhed er på 436 øre/kWh, og det vægtede gennemsnit er for denne kategori på 144 øre/kWh.

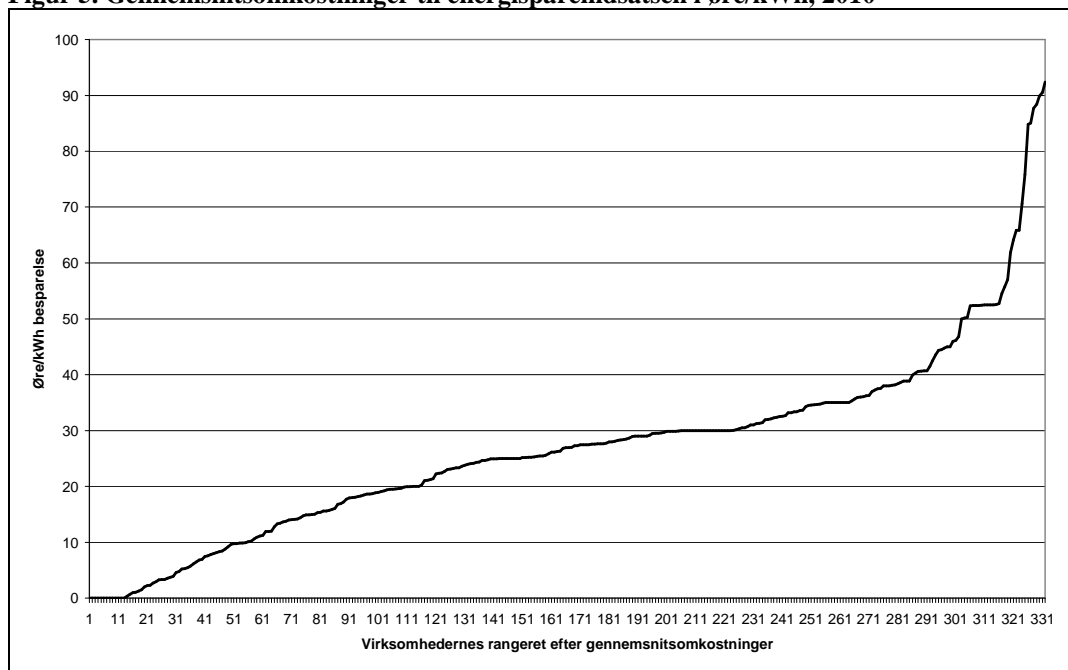
36. Det er sekretariatets vurdering, at der i vid udstrækning må der være tale om forkerte tal, da markedsprisen for 1 kWh besparelse ligger på 20 – 40 øre. Denne markedspris er oplyst af de fjernvarmevirksomheder, som sekretariatet har haft telefonisk kontakt med i forbindelse med indsamlingen af data om energispareomkostningerne. Fjernvarmeværkerne kan overtage energibesparelser hos andre fjernvarmeværker, og markedsprisen udtrykker prisen på disse besparelser.

37. Den sidste søjle er kun taget med for fuldstændighedens skyld. Søjlen viser de energibesparelser, hvor der fortsat ikke – på trods af flere rykkelser – er indberettet nogen omkostning til opnåelse af energibesparelserne. Det drejer sig om ca. 40 virksomheder ud af ca. 380 virksomheder.

38. De energibesparelser, der er indberettet til en omkostning på 0 øre/kWh eller til en omkostning på over 100 øre/kWh samt de energibesparelser, hvor der ikke er indberettet en omkostning udgør samlet ca. 8 pct. af de samlede indrapporterede energibesparelser. Beregningen af den gennemsnitlige energispareomkostning nedenfor baserer sig således på ca. 92 pct. af de samlede indrapporterede energibesparelser.

39. Samlet set har fjernvarmevirksomhederne haft omkostninger på ca. 186 mio. kr. i forbindelse med opnåelsen af energibesparelser på 650.373 MWh. Fjernvarmevirksomhederne har således foretaget energibesparelser til en gennemsnitspris på 28,6 øre/kWh.

40. I figur 5 er vist et diagram med rangordning af virksomhederne efter gennemsnitlig omkostning pr. kWh.

Figur 5. Gennemsnitsomkostninger til energispareindsatsen i øre/kWh, 2010

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Anmærkning: Fjernvarmevirksomheder med gennemsnitlige energispareomkostninger over 100 øre/kWh eller hvor der ikke er indberettet nogen omkostninger, er ikke med i figuren.

41. Diagrammet viser også, at ca. 300 virksomheder (godt 90 pct.) har omkostninger pr. kWh besparelser under 50 øre.

42. I tabel 2 er energibesparelserne indenfor el, gas og fjernvarme sammenfattet. Det ses, at det i 2010 samlet har kostet 710 mio.kr. at opnå energibesparelser på 1,9 mio. mWh. Det giver en gennemsnitlig omkostning til energispareindsatsen på 37,3 øre/kWh.

Tabel 2. Sammenfatning af omkostningerne til energispareindsatsen indenfor el, gas og fjernvarme, 2010

	Omkostning mio.kr.	Besparelse mWh	Gennemsnitsomkostning øre/kWh
Netvirksomheder i elforsyningen	379,4	908.007	41,8
Naturgasdistributionsvirksomheder	144,6	344.421	42,0
Varmedistributionsvirksomheder	186,0	650.373	28,6
I alt	710,0	1.902.801	37,3